

ปกิณกะ

เป็นอัจฉริยะ

สมชัย บวรกิตติ

เมื่อวันพุธที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการประชุมวิชาการปรึกษาหาคำภาษาไทยที่เหมาะสมสำหรับคำ smart ที่ใช้กับสิ่งหลากหลายในปัจจุบัน เช่น smart city, smart phone, smart watch ฯลฯ มีผู้เสนอกันหลายคำ แต่ส่วนใหญ่มุ่งพิจารณาหาคำแปลศัพท์ smart เช่น เจ๋ง เก่ง ฉลาด โก๋ เท่ ซึ่งไม่ตรงกับความมุ่งหมายของการใช้คำวิเศษณ์เพื่อบอกวิสัยสามารถของสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เหนือกว่าธรรมดา เช่น กรณี smart phone, smart watch มีความหมายว่าเป็นโทรศัพท์และนาฬิกาที่ผลิตขึ้นมาให้มีความสามารถใช้อย่างได้มากกว่าเพียงพูดสนทนาติดต่อกัน หรือเพียงบอกเวลา ยกตัวอย่าง smart phone สามารถถ่ายภาพ ส่งอีเมล เป็นนาฬิกาปลุก ดูโทรทัศน์ บันทึกเสียงพูด ส่วน smart watch ไม่เพียงบอกเวลา ยังสามารถบอกอุณหภูมิอากาศ อุณหภูมิร่างกาย แรงดันเลือด และอื่นๆ อีกมาก

ดังนั้น จึงควรใช้ศัพท์ที่ให้ความหมายว่ามีสมบัติพิเศษ เช่น โทรศัพท์อัจฉริยะ นาฬิกาอัจฉริยะ เมืองอัจฉริยะ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หน้า ๑๓๙๑ ให้ อัจฉริยะ เป็นคำวิเศษณ์ หมายความว่ามีความรู้ความสามารถเกินกว่าระดับปรกติมาก)^๑

นิตยสารไทม์ฉบับวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ หน้า ๓๒ ภายใต้หัวข้อการใช้เทคโนโลยีพิเศษป้องกันเหตุอุกฉกรรจ์จากเด็กนักเรียนใช้ปืนกราดยิงภายในโรงเรียน มีใจความว่านายบารัค โอบามา ประธานาธิบดีสหรัฐฯ เคยจะเสนอกฎหมายให้บริษัทผลิตปืน ผลิต smart gun ให้ผู้ใช้นิยงได้เฉพาะผู้ที่มีลายนิ้วมือเป็นเจ้าของ เพื่อป้องกันเด็กนักเรียนหรือผู้อื่นนำไปก่อเหตุ^๒ ในกรณีนี้คำ “ปืนอัจฉริยะ” ก็น่าจะใช้ได้

เอกสารอ้างอิง

๑. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หน้า ๑๓๙๑.
๒. Hemenway D. Invest in Technology. Time April ๒, ๒๐๑๘, p. ๓๒.